

Bruselj, 14. junij 2024  
(OR. en)

11153/24

COSI 118  
ENFOPOL 300  
CRIMORG 96  
CATS 60  
CORDROGUE 82  
COPEN 315  
JAI 1037

#### IZID POSVETOVANJA

|                  |                                                                                                              |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pošiljatelj:     | Generalni sekretariat Sveta                                                                                  |
| Datum:           | 13. junij 2024                                                                                               |
| Prejemnik:       | delegacije                                                                                                   |
| Št. predh. dok.: | 10512/24                                                                                                     |
| Zadeva:          | Sklepi Sveta o popisu kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo<br>– Sklepi Sveta (13. junij 2024) |

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o popisu kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo, ki jih je Svet (pravosodje in notranje zadeve) odobril na 4031. seji 13. junija 2024.

**Sklepi Sveta o popisu kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo**

**Uvod**

- a) Organizirani kriminal, vključno z nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami, pomeni veliko grožnjo za evropske državljane in državljanke, podjetja in institucije, pa tudi evropsko gospodarstvo in varnost držav članic. Kriminalne mreže z vse pogostejšo uporabo skrajnega nasilja, korupcije in vdiranja v zakonito gospodarstvo in dobavne verige spodkopavajo pravno državo in ogrožajo temeljna načela naših demokracij.
- b) Cilj strategije EU za boj proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025<sup>1</sup> je okrepiti sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter pravosodno sodelovanje, spoprijeti se s strukturami organiziranega kriminala in kaznivimi dejanji, ki jih je treba prednostno obravnavati, odpravljati dobiček, ki ga ustvarja organizirani kriminal, ter zagotoviti sodoben odziv na tehnološki razvoj. Strategija EU na področju drog za obdobje 2021–2025<sup>2</sup> in akcijski načrt EU na področju drog za obdobje 2021–2025<sup>3</sup> zagotavljata splošni politični okvir za politiko na področju drog. V njih je uporabljen na dokazih temelječ, celovit, uravnotežen in večdisciplinaren pristop k pojavu drog na nacionalni ravni, na ravni EU in mednarodni ravni. V nedavnem sporočilu Komisije o načrtu EU za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in organiziranemu kriminalu<sup>4</sup> so predstavljeni ukrepi za krepitev odpornosti logističnih vozlišč, tudi z zavezništvom evropskih pristanišč, razbitje kriminalnih mrež z visokim tveganjem, preprečevanje in mednarodno sodelovanje.

---

<sup>1</sup> 8085/21 + ADD 1.

<sup>2</sup> Strategija EU na področju drog za obdobje 2021–2025: UL C 102I, 24.3.2021, str. 1.

<sup>3</sup> Akcijski načrt EU na področju drog za obdobje 2021–2025: UL C272, 8.7.2021, str. 2.

<sup>4</sup> 14114/23.

- c) Bistveno je, da se na podlagi tega okvira sprejmejo učinkoviti ukrepi, tudi v zvezi z organiziranim kriminalom, povezanim z drogami, v sodelovanju med državami članicami, institucijami in agencijami EU ter z uporabo večplastnega pristopa. V teh sklepih so obravnavani vidiki teh ukrepov, povezani z nastajanjem in širjenjem kriminalnih mrež, ki vse bolj ogrožajo varnost in stabilnost po vsej Evropi, zaradi česar je potreben odločen usklajen in učinkovit odziv Evropske unije.
- d) V strategiji EU za boj proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025 je bila poudarjeno, da je potrebna „trdnejša obveščevalna slika organiziranih kriminalnih združb, ki so v središču kompleksne mreže organiziranih kriminalnih mrež,“ Europol in države članice pa so bili pozvani, naj razvijejo „strateške in taktične slike na podlagi obveščevalnih podatkov o teh združbah, ki pomenijo večjo grožnjo za varnost Evrope, vključno s pripravo ad hoc poročil, ki dopolnjujejo EU SOCTA“.
- e) Svet je v skladu s strategijo EU za boj proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025 v sklepih o določitvi prednostnih nalog EU v boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu za EMPACT v obdobju 2022–2025<sup>5</sup> kot novo prednostno nalogo in kot enega od skupnih horizontalnih strateških ciljev določil identifikacijo in onemogočenje kriminalnih mrež z visokim tveganjem (v nadaljnjem besedilu: HRCN), ki delujejo v EU<sup>6</sup>, pri tem pa sta predvidena povezovanje organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj in pravosodnih organov držav članic EU ter njihovih mednarodnih partnerjev (vključno s 37 tretjimi državami v letu 2023) in podpora institucij, agencij in organov EU.
- f) Eden od pomembnih strateških ciljev v okviru prednostne naloge HRCN je okrepiti obveščevalno sliko mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo.
- g) V skladu z načrtom EU za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in organiziranemu kriminalu bi bilo treba posebno pozornost nameniti tistim mrežam, ki najbolj ogrožajo našo družbo in javnost.
- h) V tem načrtu je bil Europol tudi pozvan, naj ob podpori držav članic v začetku leta 2024 pripravi popis, v katerem bo identificiral kriminalne mreže, ki predstavljajo največje grožnje, ne glede na to, ali delujejo v državah EU ali tretjih državah.

---

<sup>5</sup> 8665/21.

<sup>6</sup> 14542/2/23 REV 2.

- i) Europol je aprila 2024 pripravil poročilo z naslovom „Decoding the EU’s most threatening criminal networks“ (Dešifriranje kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo v EU), ki je ključno za razumevanje dinamike in kompleksnosti kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo.
- j) Poročilo pomembno dopolnjuje obveščevalno sliko, ki jo zagotavlja EU SOCTA, saj podrobneje analizira zmogljivosti in namen ključnih akterjev, odgovornih za ta kazniva dejanja, ter opisuje značilnosti kriminalnih mrež, ki predstavljajo glavno grožnjo notranji varnosti EU.
- k) Poročilo Europola zagotavlja edinstven nabor podatkov, ki podrobno opisuje 821 kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo, navaja izčrpne informacije o njihovih dejavnostih, državljanstvu njihovih članov in njihovem načinu delovanja, pa tudi o tem, kako izkoriščajo zakonite poslovne strukture, povezave z drugimi kriminalnimi mrežami in odnose z drugimi državami. Vse te informacije so na voljo v eni sami centralizirani podatkovni zbirki Europola.
- l) Iz poročila Europola izhaja, da te kriminalne mreže nadvse spretno prilagajajo svoje kriminalne poslovne procese, da se zelo dobro upirajo kazenskemu pregonu in obenem prožno odzivajo nanj, da izkoriščajo tehnike pranja denarja, kot je podzemno bančništvo, pri čemer nezakonite dobičke prepletajo z zakonitim premoženjem, ne da bi za to uporabljale finančne transakcije.
- m) V poročilu je poudarjeno, da si 86 % kriminalnih mrež pri kriminalnih dejavnosti pomaga z zakonitimi poslovnimi strukturami, da jih ne bi odkrili ali zaradi pranja denarja. Poudarjeno je tudi, da se večina kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo, osredotoča na eno kriminalno dejavnost, največkrat na dejavnosti, povezane z nedovoljeno trgovino s prepovedanimi drogami.
- n) Kriminalne mreže, ki predstavljajo največjo grožnjo, so pogosto dejavne dolgo časa (tretjina več kot 10 let). Europol v svojem poročilu zaključuje, da bi se morali ukrepi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj še naprej osredotočati na te mreže, četudi jih organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj spremljajo že sedaj.

- o) Čeprav je to prvo tovrstno poročilo, so bile odkrite nekatere pomembne vrzeli v obveščevalnih podatkih. Prvič, za približno petino mrež iz poročila ni znano, ali uporabljajo nasilje ali korupcijo. Drugič, v zvezi z več kot tretjino kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo, ni informacij, kolikšna je premoženjska korist, ki so jo pridobile s kaznivimi dejanji. Tretjič, manjkajo obveščevalni podatki o izvoru strelnega orožja in eksplozivov ter mrežah, vpletenih v nedovoljeno trgovino z njimi.
- p) O popisu kriminalnih mrež, ki najbolj ogrožajo družbo, je med belgijskim predsedovanjem potekala izmenjava mnenj tako na neformalnem sestanku kot tudi na formalnih sestankih Stalnega odbora za operativno sodelovanje na področju notranje varnosti (COSI).

## **Sklepi Sveta**

### **Splošne ugotovitve**

1. Ob ponovni potrditvi zavezanosti boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu ter priznavanju, da kriminalne mreže, ki predstavljajo največjo grožnjo, vztrajno ogrožajo varnost, zaščito in blaginjo Evropske unije ter njenih državljanek in državljanov;
2. ob priznavanju spreminjajočih se značilnosti in sofisticiranosti teh mrež in ob poudarjanju, da je treba okrepiti zmogljivosti za zbiranje obveščevalnih podatkov, da bi pospešili operativno sodelovanje med državami članicami in agencijami EU;
3. ob pozdravljanju dragocenih spoznanj, ugotovitev in izkušenj iz poročila Europolu z naslovom „Decoding the EU’s most threatening criminal networks“ (Dešifriranje kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo v EU) ter ob ponovni potrditvi zavezanosti sprejetju celovitega in na obveščevalnih podatkih temelječega pristopa k boju proti organiziranemu kriminalu in hudim kaznivim dejanjem, zlasti kriminalnim mrežam z visokim tveganjem, v tesnem sodelovanju med pristojnimi nacionalnimi organi, tudi ustreznimi organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj v državah članicah, pravosodnimi organi, institucijami, organi in agencijami EU, v skladu z njihovimi pooblastili;
4. ob ponovni potrditvi dodane vrednosti in osrednje vloge Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT) kot instrumenta držav članic, ki ga podpirajo institucije, organi in agencije EU in ki uporablja multidisciplinaren pristop za identifikacijo, prednostno razvrščanje in obravnavanje groženj, ki jih predstavljajo huda kazniva dejanja in organizirani kriminal;
5. ob pozdravljanju poročila in z njim povezanih nadaljnjih ukrepov, ki so podrobneje opisani v teh sklepih Sveta, kot nujnega dopolnila EU SOCTA in cikla EMPACT, ki temeljita predvsem na preučevanju kriminalnih pojavov;

6. ob priznavanju, da grožnja, ki jo predstavljajo hude oblike organiziranega kriminala, presega nacionalne meje, in da se je treba nanjo odzvati s skupnim strateškim in operativnim ukrepanjem, ki se osredotoča na strukture kot celoto in temelji na okrepljenem sodelovanju z izmenjavo informacij, izvajanjem skupnih preiskav in pregonom ključnih članov kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo, in pri katerem imajo dejavno vlogo države članice EU, Evropsko javno tožilstvo (EJT), druge agencije EU in mednarodni partnerji;
7. ob poudarjanju, da je nadaljnji razvoj obveščevalne slike o kriminalnih mrežah z visokim tveganjem ključen za to, da se še okrepi naš pristop za njihovo razbitje;
8. v prepričanju, da se je treba na grožnjo v obliki kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo, še naprej učinkovito odzivati z ustreznimi ukrepi politike ter strateškimi, taktičnimi in operativnimi ukrepi;
9. ob ponovni potrditvi, da bo Europol še naprej podpiral in krepil ukrepe pristojnih organov držav članic ter njihovo medsebojno sodelovanje pri odkrivanju, preprečevanju in zatiranju hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala, ki zadevajo dve ali več držav članic.

**Svet poziva države članice, naj:**

10. poskrbijo, da bodo njihove službe za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj sodelovale z Europolom, da se zagotovi nadaljnje koriščenje in analiziranje ustreznih podatkov Eurolpa o kriminalnih mrežah, s tem pa dopolnjevanje in po potrebi povezovanje nacionalnih obveščevalnih stališč v zvezi s temi kriminalnimi mrežami;
11. z veljavnimi pravili in postopki zagotovijo, da bodo lahko njihove službe za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj zadevne informacije delile s službami za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj drugih držav članic EU ali tretjimi partnerji;
12. pozovejo vodilne, sovodilne ter izvajalce in soizvajalce ustreznih prednostnih nalog EMPACT, naj v še večji meri koristijo rezultate Europolovega poročila ter posledično sprejmejo potrebne korake, da bi bili ukrepi EMPACT še bolj osredotočeni na identificirane kriminalne mreže, ki predstavljajo največjo grožnjo;
13. od svojih pristojnih organov zahtevajo, da zadevne rezultate poročila uporabijo za nadaljnje usmerjanje prednostne podpore Eurolpa prek koncepta HVT/OTF, skupnih preiskovalnih skupin in ciljno usmerjenih operativnih ukrepov EMPACT;
14. izvajajo proaktivne in vseobsegajoče preiskave prioriternih kriminalnih mrež, da se zajamejo vse zadevne podporne dejavnosti teh mrež, in po potrebi vzpostavijo stik z Eurojustom, da se olajša zgodnja vključitev ustreznih pravosodnih organov ter s tem zagotovi dodatna podpora preiskovanju in pregonu ključnih članov kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo;
15. od svojih nacionalnih organov zahtevajo, da nadaljujejo finančne preiskave, bodisi samostojne ali vzporedno s tistimi, ki se osredotočajo na druga kazniva dejanja, in te preiskave okrepijo, pri čemer naj po potrebi vključijo Eurojust in druge deležnike, da bi skladno z Direktivo (EU) 2024/1260 o povrnitvi in odvzemu premoženja zagotovili učinkovit odvzem premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji, ter okrepili boj proti korupciji in pranju denarja;

16. nadalje razvijajo svoje nacionalne metodologije za analizo in odkrivanje, da bi bolj celovito in natančno odkrивale na njihovem ozemlju delujoče kriminalne mreže, ki predstavljajo največjo grožnjo. V zvezi s tem naj države članice razmislijo o sodelovanju pri oblikovanju skupne diagnostične metodologije za organizirani kriminal, ki je že predvidena v operativnem akcijskem načrtu za obdobje 2024–2025 v okviru prednostne naloge EMPACT HRCN. To metodologijo bi bilo treba v prihodnjih letih nadalje razviti, da bi jo lahko vsaka država članica uporabljala na prožen način, prilagojen lastni organiziranosti na nacionalni ravni, sčasoma pa bi bilo treba z njo določiti standarde za lažjo primerjavo in popis groženj kriminalnih mrež na ravni EU;
17. okrepijo pobude za usposabljanje in krepitev zmogljivosti za osebje služb za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter pravosodne organe, da se okrepijo njihove zmogljivosti za odkrivanje, preiskovanje, pregon in razbitje kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo, po potrebi v tesnem sodelovanju s CEPOL.

**Svet poziva države članice in Europol, naj:**

18. rezultat tokratnega popisa vključijo v EU SOCTA 2025 in ga upoštevajo pri opredeljevanju novih prednostnih nalog naslednjega cikla EMPACT 2026–2029, pri tem pa se najprej posvetijo zlasti operativnim akcijskim načrtom EMPACT za obdobje 2026–2027;
19. vsaki dve leti popišejo kriminalne mreže, ki predstavljajo največjo grožnjo, in prvo poročilo predložijo leta 2026, da bi bilo lahko upoštevano v operativnih akcijskih načrtih EMPACT za obdobje 2028–2029. Pri tem bi bilo treba rezultate poročila o nadaljnjem ukrepanju vključiti v EU SOCTA/srednjeročno EU SOCTA, prispevati pa bi morali tudi k dvoletnim operativnim akcijskim načrtom EU EMPACT. Da bi se čim bolj zmanjšala delovna obremenitev in zagotovil posodobljen pregled mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo, bo dal Europol sedanji nabor podatkov na voljo državam članicam, države članice pa bodo imele možnost, da svoje podatke po potrebi redno posodablajo;

20. na podlagi pridobljenih izkušenj in v sodelovanju s svetovalno skupino za SOCTA nadalje izpopolnijo metodologijo za popis, in sicer z zbiranjem bolj reprezentativnih podatkov in naknadno prilagoditvijo metodologije na podlagi kazalnikov groženj, uporabljenih za nadaljnjo skupno analizo;
21. se skupaj – v okviru in za namene prihodnjih popisov – dogovorijo o skupni delovni opredelitvi pojma kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo;
22. ob upoštevanju napredka, ki so ga države članice dosegle pri nadaljnjem razvoju nacionalnih metodologij, preučijo, ali je mogoče pripraviti poročilo, ki bi omogočalo primerjavo grožnje kriminalnih mrež, ki predstavljajo največjo grožnjo, med zadevnimi geografskimi območji v EU;
23. skupaj odpravijo obveščevalne vrzeli, ugotovljene v tem poročilu, glede uporabe nasilja, obsega premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji, in uporabe strelnega orožja. Kar zadeva slednje, je potreben nadaljnji napredek v zvezi s dokončno vzpostavitvijo nacionalnih kontaktnih točk za strelno orožje, razvojem usklajenega zbiranja podatkov o zasegih strelnega orožja na nacionalni ravni in o tem, kako bi podatki v prihodnje prispevali k vozlišču EU za strelno orožje pri Europolu.

**Svet poziva Komisijo, naj:**

24. še naprej podpira EMPACT in njene dejavnosti kot platformo za multidisciplinarni pristop k preprečevanju hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala ter boju proti njim, ki jo vodijo države članice, med drugim z zagotavljanjem zadostnih možnosti financiranja;
25. doseže nadaljnji napredek pri pogajanjih o sporazumih EU z državami Bližnjega vzhoda in Severne Afrike ter južnoameriškimi državami, za katera je Svet že dal pooblastila, da bi se še povečale možnosti izmenjave osebnih podatkov z Europolom in Eurojustom.

### **Svet nadalje poziva Europol, naj:**

26. da državam članicam na voljo sedanji nabor podatkov o kriminalnih mrežah v eni sami aplikaciji ali podatkovni zbirki, da se jim omogoči redno posodabljanje njihovih podatkov, in to aplikacijo uvede v letu 2025, pri čemer naj zagotovi, da bodo imele države članice neposreden dostop le do svojih podatkov;
27. do konca leta 2024 objavi posebno poročilo o tem, kako kriminalne mreže, ki predstavljajo največjo grožnjo, uporabljajo zakonite poslovne strukture. To poročilo bo prispevalo tudi k nadaljnjim korakom glede na pomen nadaljnje uporabe upravnega pristopa kot pomembnega protiukrepa v našem boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu;
28. do konca leta 2024 objavi posebno poročilo, ki bo omogočilo boljše razumevanje povezanosti kriminala in terorizma ter načine, kako so mreže organiziranega kriminala povezane s terorističnimi dejavnostmi.

### **Svet poziva države članice in Evropsko komisijo, naj:**

29. nadaljujejo boj proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu ter si s pomočjo upravnih ukrepov prizadevajo, da kriminal ne bi vdiral v zakonito gospodarstvo, in sicer z uporabo „upravnega pristopa“, ter okrepijo prizadevanja za preprečevanje kriminala ter zlasti novačenja otrok in mladih s strani organiziranih kriminalnih združb, vključno z zagotavljanjem podpore tozadevnim prizadevanjem ustreznih organov na lokalni, regionalni in nacionalni ravni.